

vilde Resultatet blive, hvis vi fulgte det ærede Medlems Forslag om, at Statskassen skulde udrede en Fjerdedel af Afløsningen for Tienden? Ja, saaledes som vore Skatteforhold nu desværre en Gang ere ordnede, maa det ærede Medlem jo vide, at det vilde føre dertil, at Husmænd, Arbejdere og Købstadspøl, som nu ere tiendefri, vilde blive tiendeplichtige, idet de kom til at svare deres Andel, for at Gaardmændene kunde faa deres Tiender afløste. Det klæder dog ikke en saa folkelig Talsmand, som det ærede Medlem i Alten synes at være. Det er ikke smaa Summer, det vil dreje sig om, hvis vi følge Mindretallet; der vil derved gaa Summer ud af Statskassen, som ville beløbe sig til 30—40 Mill. (Sungersen: Ja, i 60 Aar!) Ja, det er dog ikke saa smaa Summer, i Vendsyssel regner man nok med store Tal. Det ærede Medlem ved Siden af mig er saa livlig til stadig at afbryde mig. Jeg tror i det hele taget ikke, man skal lade det gaa paa den Maade, at man skal lade dem, som nu ere tiendefri, høde saa vældigt for at afløse Tiendeplichtigen for dem, som ere tiendeplichtige. Jeg vil i ethvert Tilfælde ikke være med til at skabe den Slags Illusioner hos Befolkningen. Jeg vil meget hellere komme ud til Befolkningen og sige, at jeg har været med til at skabe Fremskridt, selv om det kun var smaa Fremskridt, end at komme ud til dem og sige, at jeg i Rigsdagen har stillet Forslag, som gik ud paa at stabe dem Guld og grønne Skove, men som rigtignot vare af den Bestaffenhed, at det ikke var muligt at gennemføre dem. Jeg tror derfor, at Befolkningen vil være bedre tjent med at faa færre af den Slags Forslag og flere af den Slags Forslag, som gaa ud paa at stabe Fremskridt, selv om Fremskridtene kun i Øjeblikket ere smaa. Hellere smaa Fremskridt end ingen Fremskridt; og at det Forslag, som her foreligger, naar det vedtages, saaledes som Flertallet har foreslaaet det ændret, virkelig er et Fremskridt, kan dog ingen nære nogen Tvivl om. Det ærede Medlem fra Røge bygger overhovedet sit Forslag paa den høist mærkelige Sætning, at denne Ydelse har en forfælskelig Værdi for Yderne og Nyderne, men den Sætning kan jeg umulig begribe. (Afbrydelse af Bertelsen [Skalborg]). Ja, det er maaske fordi jeg ikke er Jurist. (Sungersen: De er ikke Tiendeyder!) Jo, jeg er netop Yder, saa i den Henseende staar vi lige, selv om min Ydelse maaske ikke er saa stor som det ærede Medlems. (Afbrydelse.). Jo, det forekommer mig dog, at naar en Mand f. Eks. svarer 100 Kroner i Tiendeydelse, saa er denne Ydelse 100 Kro-

ner værd for Yderen og 100 Kroner værd for Modtageren, og jeg kan ikke se, at der her er nogen Forskel, og endnu mindre kan jeg tænke, at det skal være nogen Opfordring til at komme til en Tiendeafløsning, hvis man vil følge Mindretallets Forslag, som gaar ud paa, at naar Tiendeejeren begærer Afløsning, skulle Yderne kun svare indtil det 16-dobbelte, men hvis det er Yderne, der begære Afløsningen, skulle de svare indtil det 18-dobbelte. Det vil simpelthen føre til, at de to Parter ganske rolig ville holde sig, saa langt fra hinanden som mulig; thi Tiendeejerne ville vide, at hvis Yderne komme til dem for at begære Afløsning, skulle de svare det 18-dobbelte, medens Yderne vide, at hvis Tiendeejeren begærer Afløsning, er det modsatte Tilfældet. I det hele taget betragter jeg Mindretallets Standpunkt kun som et Agitationsnummer og ikke som et realistisk Forslag. Jeg vil derfor ikke anbefale Tinget at følge Mindretallet, men opfordre det til at følge Flertallet.

Hvad de Ændringsforslag angaa, der ere stillede af de højtærede Ministre, skal jeg bemærke, at disse Ændringsforslag har Flertallet ikke noget imod; vi kunne tiltræde dem, da de ere i Overensstemmelse med de Bemærkninger, jeg tidligere har tilladt mig at udtale. Hertil kan jeg foreløbig indskrænke mig.

Bøffen: Jeg var Ordfører for de oprindelige Forslagsstillere til det foreliggende Lovforslag og finder derfor Anledning til paa de daværende Forslagsstilleres Vegne at udtale, at vi kunne slutte os til Forslaget i den Form, hvori det nu foreligger efter Bearbejdelsen i Udvalget. Ja, jeg skal tilføje, at jeg erkender, at Forslaget under Udvalgets Behandling paa flere Punkter endogsaa er blevet forbedret, og jeg kan kun lykønske Udvalget til den Forhandling, de have haft med de paagældende Ministre, hvorved den Overenskomst er opnaaet, som nu foreligger. Men maa jeg tilføje nogle Bemærkninger over for den Henvendelse, som kom fra det ærede Medlem fra Røge (Alberti); thi jeg opfattede denne Henvendelse som særlig adresseret til mig, idet han jo udtrykkelig og specielt omtalte Forslaget, saaledes som det oprindeligt var forelagt. Den ærede Ordfører har allerede gjort opmærksom paa, at det ærede Medlem fra Røge ikke har Ret, naar han tror at staa paa Tingets gamle Standpunkt med sit Forslag; det gør han kun, for saa vidt han delvis benytter Tvangssystemet. Det andet Moment, som jo for ham er det væsentligste, nemlig dette, at Statskassen skulde yde et væsentligt